

**СУРУНКАЛИ ЮРАК ЕТИШМОВЧИЛИГИНИНГ ТУРЛИ
ФЕНОТИПЛАРИДА ҚОН АЛЬБУМИНИНИНГ ТАҚҚОСЛАМА
ТАВСИФИ**

Ражабова З.Р.

Бухоро давлат тиббиёт институти, Бухоро, Ўзбекистон

Юрак етишмовчилигида жигарга оид лаборатор ўзгаришларнинг клиник мазмуни бир хил эмас. Альбумин одатдаги биокимёвий текширув таркибида баҳоланиши мумкин, аммо унинг паст қийматини жигар синтетик функцияси бузилишининг ягона далили сифатида қабул қилиш тўғри эмас. Фенотиплар ўртасидаги фарқни аниқлаш кейинги прогностик тадқиқот учун бошланғич маълумот беради.

ФВга кўра гуруҳлаш юракнинг систолик ҳолатини тавсифлайди, альбумин эса ундан фарқли лаборатор ахборотни тақдим этади. Иккала кўрсаткичнинг бир йўналишда ўзгаришини аниқлаш беморнинг умумий биокимёвий профилини кенгроқ баҳолашга ёрдам беради. Бунда фарқни баён қилиш билан унинг сабабини исботлаш ўртасидаги чегара сақланиши керак.

Мақсад. Чап қоринча отилиш фракцияси пасайган ва сақланган сурункали юрак етишмовчилиги бўлган беморларда қон альбуминини таққослаш.

Материал ва усуллар. Тадқиқотга 2023–2024 йилларда Бухоро вилоят кўп тармоқли тиббиёт маркази кардиология бўлимига ётқизилган 111 нафар сурункали юрак етишмовчилиги бўлган бемор жалб қилинган. Манбада ФВ пасайган деб белгиланган 65 нафар бемор асосий, ФВ сақланган 46 нафар бемор таққослаш гуруҳини ташкил этган. Альбумин натижалари барча 111 беморда мавжуд бўлган. Қийматлар $M \pm SD$ ва медиана $[Q1; Q3]$ шаклида берилди. Гуруҳлар икки томонлама Манн–Уитни мезони билан таққосланди. Тўрт лаборатор маркер бўйича параллел таҳлил учун Benjamini–Hochberg усулида FDR тузатиши қўлланди.

Гуруҳларнинг ёш таркибидаги фарқ алоҳида ҳисобга олинди. Маълумотлар беморлар сони бўйича таҳлил қилинди; бир иштирокчи бир марта киритилди. Альбуминнинг мутлақ қиймати ва тақсимооти ўрганилди, гипоальбуминемия частотаси учун янги чегара танланмади. Тадқиқот проспектив когортага асосланган бўлса-да, ушбу тезисда фақат бошланғич натижалар таққосланди.

**FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQARISH
INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI
RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI
VOLUME-3, ISSUE-10**

Натижалар. Альбумин асосий гуруҳда $36,78 \pm 2,96$ г/л, таққослаш гуруҳида $39,61 \pm 2,37$ г/л бўлди. Медианалар мос равишда $36,8$ [$34,7$; $39,0$] ва $40,3$ [$37,95$; $41,28$] г/лни ташкил этди. Ўртача қийматлар фарқи $-2,83$ г/л бўлиб, асосий гуруҳда альбумин пастроқ эди ($p=0,0000014$; $p<0,001$). Ёш 2024 йилдан туғилган йилни айириш орқали ҳисобланганда, гуруҳларда $64,3 \pm 8,2$ ва $60,0 \pm 9,2$ йилни ташкил этган. Шунинг учун альбумин фарқи ёшдан мустақил деб баҳоланмади. Бир марталик альбумин натижасига асосланиб жигар етишмовчилиги ташҳиси қўйилмади.

Асосий гуруҳнинг альбумин медианаси таққослаш гуруҳидан $3,5$ г/л пастроқ бўлди. Қуйи ва юқори кватриллар ҳам бир йўналишда силжиган: асосий гуруҳда интеркватрил оралик $34,7-39,0$ г/л, таққослаш гуруҳида $37,95-41,28$ г/л эди. Бу фарқнинг фақат айрим чет қийматлар ҳисобига шаклланмаганини кўрсатади. Аини пайтда ораликлар қисман кесишгани сабаб ҳар бир беморни альбуминнинг ўзи билан фенотипга ажратиш мумкин эмас.

Альбумин пастроқ бўлган гуруҳда ёшнинг ҳам каттароқ экани натижани талқин қилиш учун аҳамиятлидир. Ёш, овқатланиш ҳолати ва ҳамроҳ касалликларнинг ҳиссаси алоҳида моделда ажратилмаган. Шунинг учун статистик фарқ аниқлангани альбуминнинг мустақил диагностик ёки прогностик мезонга айланганини англатмайди. Ўрганилган кўрсаткични клиник ва эхокардиографик натижаларга қўшимча ахборот сифатида қабул қилиш мақсадга мувофиқ.

Хулоса. ФВ пасайган беморларда альбумин даражаси таққослаш гуруҳига нисбатан паст бўлди. Натижа жигарга оид лаборатор профилъ фенотиплар ўртасида фарқланишини кўрсатади. Альбуминнинг мустақил прогностик аҳамиятини тасдиқлаш учун ёш, ҳамроҳ касалликлар ва клиник ҳодисаларни ҳисобга олган таҳлил зарур.